

اقسام دشمن

۲. دشمن مکتب (دینی)

دشمن دین بسی خطرناک تر از دشمن شخصی است، از این رو خدا در قرآن فرمود: ((شیطان دشمن شماست پس او را دشمن بدانید))، بنابراین برخورد مناسب با دشمن دین، بسیار حساس تر و ظریف تر و نیازمند هوشیاری، تدبیر و مراقبت بیشتر است. در اینجا به برخی تدبیرهایی که در آیات و روایات نسبت به دشمن دین آمده اند اشاره می شود:

کوتاه نیامدن از هدف: قرآن می فرماید: قطعاً در گفتار و رفتار ابراهیم و کسانی که با او بودند برای شما اقتدای نیکویی است؛ آن گاه که به قوم خود گفتند، ما از شما و آنچه به جای خدا می پرستید دوری می جوئیم و با شرک ورزیدن شما مخالفت می کنیم و میان ما و شما برای همیشه دشمنی و کینه پدید آمده است، مگر اینکه به خدای یکتا ایمان بیاورید. رفتار حضرت ابراهیم (س) و پیروان او [در برخورد با دشمن] الگوی شماست؛ وقتی گفتند: تا ایمان نیاورید این دشمنی ادامه دارد، چرا که دشمنی با کافر جلوهٔ محبت با خداست.

عزت در برابر دشمن: مؤمن به جهت پیوستگی به خدای قادر، همه چیز خود را از خدا می داند و از او مدد می جوید و در سختی ها ضمن تدبیر و تحمل، دست نیاز به سوی دشمن نمی گشاید تا عزت او شکسته شود. امام باقر (ع) در این باره فرمود: هنگام نیازمندی، از دشمن ما یاری نجوئید و از آنان غذا و نوشیدنی طلب نکنید.

پرهیز از همگونی با دشمن: یکی از راه های دستیابی دشمن به اهداف خود این است که بتواند فرهنگ و روش خود را در زمینه های مختلف در میان مسلمانان نفوذ و رواج دهد؛ مانند نوع پوشش، نوع تغذیه، چگونگی معاشرت روزانه و مسلمانان برای ناکام کردن دشمن، باید از هرگونه همگونی با دشمن پرهیزند.

رسول خدا (ص) فرمود: لباس دشمنان مرا نپوشید و غذای دشمنانم را نخورید و به روش دشمنانم رفتار نکنید که اگر چنین کردید از دشمنان من به شمار می آید، چنان که آنان دشمنانم هستند.

آمادگی دفاعی همه جانبه: هوشمندی و آمادگی همه جانبه مسلمانان در برابر ترفندهای دشمن، کاری خردمندانه و موردتأکید قرآن و حدیث است. خدا می فرماید: شما مؤمنان باید برای مقابله با کافرانی که پیرامون شما هستند، آنچه در توان دارید از نیروی رزمی و اسبان بسته (آمادهٔ نبرد) فراهم آورید تا بدین وسیله کسانی را که دشمن خدا و دشمن شما هستند بترسانید [و اندیشه هجوم به مسلمانان را از آنان سلب کنید] و نیز باید برای مقابله با دشمنان دیگری که غیر از اینان اند و شما از آنان بی خبرید و خدا به وجودشان آگاه است نیروی رزمی آماده کنید.

حضرت امیرمؤمنان (س) دربارهٔ این آمادگی فرمود: پیش از آنکه آن ها (دشمن) با شما بجنگند، برای نبرد با آنان و دفاع از خود کاملاً آماده باشید. به خدا سوگند هیچ قومی در میان خانه خود مورد هجوم قرار نگرفتند مگر اینکه خوار شدند .

برگرفته از مفاتیح الحیاة اثر عبدالله جوادی آملی

معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشکده فناوری های نوین پزشکی